

Junácká kronika s podpisy Beneše a Svojsíka promlouvá po více jak 60 letech

Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska na svých webových stránkách publikoval unikátní autentické svědectví o společenské atmosféře konce 30. let a během 2. světové války jak ji zachytil Jaroslav Harák v junácké kronice.

Jaroslav Harák byl vedoucím skautského oddílu v Lukovanech na Brněnsku. Kroniku založil v roce 1936. „Je v ní popisována činnost tamního junáka: divadelní představení, plesy, skautské hody, výlety atd. včetně fotodokumentace“, popisuje vedoucí Vlastivědného spolku v Zastávce u Brna Martin Horký.

Kronika, ve které je vlastnoručně podepsaný prezident Edvard Beneš a zakladatel československého skautingu Antonín Benjamin Svojsík, musela být za německé okupace ukryta.

„Je to zázrak, že se kronika dochovala až do dnešních dnů,“ popisuje Martin Horký. „Jaroslav Harák ji před nacisty schoval na půdě jednoho z domů v Lukovanech. Těsně před příchodem fronty v dubnu 1945 ji pak zakopal na zahradě, čímž knihu zachránil podruhé. Dům dostal dělostřelecký zásah a vyhořel“, dodává Horký.

Po válce byla kronika uložena u pana Haráka a po jeho smrti ji opatrovala jeho dcera Lenka Bechná. „Kroniku teď po více jak 60 letech přepsali bývalí skauti manželé Hargašovi, kteří nám ji laskavě zaslali k publikování.“ popisuje historii unikátní knihy Martin Horký.

„Kroniku přepisovala moje manželka Ludmila Hargašová, roz. Šaldová. Přepisovali jsme ji proto, aby se o tom dozvěděla veřejnost,“ říká Vladimír Hargaš. „Jsou to věci, které jsou podle mně důležité nejen pro Lukovany, ale i pro Zbýšov nebo Zakřany, kde junák také působil,“ dodává.

„Po obsazení protektorátu Němci v březnu 1939 junáci v Lukovanech zničili veškeré dokumenty: korespondenci, kartotéku, osobní záznamy i kmenové knihy. Tušili, co se bude dít,“ líčí pohnutou historii junáka Martin Horký.

Na podzim roku 1940 přijelo do Lukovan gestapo a junák zakázali. „*Nejdříve rabovali u nás,“* vzpomíná po válce pan Harák, „*ve skříních, na skříních, v postelích, na stolech v zásuvkách, v kuchyni, ve světnici na zemi i na polici, v hrnci i pod poklicí, zkrátka všude a brali co se dalo jedním slovem: ‚kradli!‘ To samé se dělo u bratra Sýse, jen s tím rozdílem, že tam už nehrabali v postelích jako u nás, ale brali jako straky!“*

„Je to neuvěřitelný a velmi emotivní popis té doby,“ popisuje své dojmy Martin Horký. „Dnes si vůbec nedovedeme představit, co tenkrát pro české skauty znamenaly pojmy jako svoboda, vlastenectví a morálka,“ dodává.

V kronice jsou vedle aktivit skautského oddílu autenticky popisované také společenské a politické události z konce 30. let: úmrtní zakladatele státu Masaryka, vyhrožování ze strany Německa, mobilizace i odchod Beneše do exilu, o kterém Jaroslav Harák napsal: „*Prezident dr. Beneš loučí se v rozhlasovém projevu slovy: ‚Koruna stromu je osekána, ale kořeny zůstaly!‘ A dle Libušina slavného proroctví říká národu, že věří, že národ slavně všechno, všechno překoná! Potom odjíždí do exilu. – A národ? Nikdy neuznal Mnichova a neuzná – pravím nikdy! Nikdy! Nikdy!*“.

Po válce byl junák v Lukovanech znovu obnoven a rozšířil se také do mnoha dalších obcí zejména zásluhou Jaroslava Haráka, který byl vedoucím i celého ivančického okresu. Těmito událostmi z roku 1946 končí i vyprávění unikátní kroniky.

Vlastivědný spolek nepublikuje zápisy Jaroslava Haráka poprvé. „Minulý rok jsme ve spolupráci s rodinou pana Haráka přepsali a publikovali válečný deník, který popisuje události v Lukovanech a okolí v dubnu a květnu 1945 včetně bohaté fotodokumentace,“ dodává Martin Horký. Oba dokumenty lze volně stáhnout na Internetu.

Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska je nezisková organizace, jejíž hlavní činností je dokumentace historie regionu Rosicko-Oslavanska a osvětová činnost.

Martin Horký

vedoucí zastávecké pobočky a člen dozorčí rady

Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska
Zámek 1
664 12 Oslavany

IČO: 70854181

mobil: +420 608 441 229
e-mail: horiky@rosicko-oslavansko.cz
<http://www.rosicko-oslavansko.cz>